

Advies over de decreetwijziging betreffende de Regionale Technologische Centra (RTC)

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies over de decreetwijziging betreffende de Regionale Technologische Centra (RTC)

1 Situering

De Vlor ontving op 22 november 2010 een spoedadviesvraag over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra. De wijzigingen aan het RTC-decreet vloeien voort uit het evaluatierapport dat op 25 juni 2010 werd voorgelegd aan de leden van de Vlaamse Regering.

De commissie Onderwijs, Vorming en Arbeidsmarkt, onder het voorzitterschap van Mil Kooyman, bereidde dit advies voor.

De structuur van het advies volgt de volgorde van de artikels in het voorontwerp van decreet.

De Algemene Raad keurde dit advies unaniem goed op 25 november 2010.

2 Nascholing: een complementaire taak voor school en RTC

Eén van de decretale opdrachten van de RTC is het nemen van concrete initiatieven om nascholing op het vlak van nieuwe technologieën te faciliteren of coördineren. In **art.2** van de voorgestelde decreetwijziging wordt toegevoegd dat dit 'aanvullend op de nascholing in scholen' gebeurt. Op die manier wordt de school voor de nascholing van leerkrachten centraal gesteld. Aangezien het nascholingsbeleid een belangrijk element van beleidsvoerend vermogen is, gaat de Vlor akkoord met deze bepaling. De onderwijsinstellingen moeten vanuit de nascholingsbehoeften van de leerkrachten en vanuit hun nascholingsbeleid bepalen of het opleidingsaanbod dat via een RTC wordt gecoördineerd of gefaciliteerd zinvol is.

Daarenboven is de Vlor er voorstander van om de nascholing die via de RTC wordt gecoördineerd of gefaciliteerd, te koppelen aan de projecten die lopen in de RTC. De middelen die zij besteden aan niet-projectgebonden nascholing gaan immers ten koste van de ruimte om andere projecten vorm te geven. De coördinatie van de reguliere nascholing blijft dus de kernopdracht van de scholen.

3 Verlenging van de termijn van de beheersovereenkomst

De Vlor vindt het positief dat in het voorontwerp van decreet de termijn van de beheersovereenkomst wordt verlengd van drie tot vijf jaar. Deze verlenging maakt het mogelijk om continuïteit te voorzien in de werking van de RTC en om nieuwe projecten tot volle ontwikkeling te laten komen.

4 Nood aan een inhoudelijke evaluatie

In **art.4** van het voorontwerp van decreet wordt de beoordelingscommissie die werd opgericht in het decreet van 2007 opgeheven. Deze beoordelingscommissie bestond uit telkens één lid per pedagogische begeleidingsdienst, twee leden van de onderwijsinspectie en twee leden van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming en was verantwoordelijk voor de goedkeuring van de

jaaractieplannen van de RTC. Het Ministerie van Onderwijs en Vorming zal in de toekomst de acties van de RTC via een procescontrole toetsen aan de decretale opdrachten en verplichtingen.

De Vlor merkt op dat de beoordelingscommissie door haar samenstelling de doorwerking van de RTC-projecten goed kon inschatten. Zowel pedagogische begeleidingsdiensten als onderwijsinspectie kennen immers de dagelijkse werking van scholen. Daarenboven kon de commissie de acties van de RTC inhoudelijk tegen het licht houden om oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Door de verantwoordelijkheid van de procescontrole uitsluitend bij de overheid te leggen, wordt deze tegelijk rechter en partij. De beoordelingscommissie moet volgens de Vlor dan ook een belangrijke rol blijven spelen bij de procescontrole. Omdat de RTC de expliciete opdracht hebben om bruggen te bouwen tussen onderwijs en arbeidsmarkt, vindt de Vlor dat de beoordelingscommissie uitgebreid moet worden met de sociale partners. Bij de procescontrole dient er rekening gehouden te worden met zowel onderwijs- als arbeidsmarktfactoren.

In het voorontwerp van decreet wordt voorzien dat de procescontrole binnen twee jaar wordt geëvalueerd. Indien nodig zal de Vlor zelf een initiatief nemen om een bijdrage te leveren aan deze evaluatie.

5 Doelgroepen van de RTC-werking

De RTC hebben historisch gezien de leerlingen en instellingen van het TSO en BSO als prioritaire doelgroep. Dit wordt vertaald in de berekeningswijze voor de verdeling van de middelen. Deze verdelingswijze wordt in **art.5** van het voorontwerp van decreet aangepast: voortaan worden ook leerlingen uit de systemen van Leren en Werken en het BuSO meegeteld.

Onlangs deze uitbreiding, stelt de Vlor vast dat er een onderscheid blijft bestaan tussen de verdeelsleutel voor de middelen en de doelgroep. De raad vraagt zich af hoe het volwassenenonderwijs en HBO₅ als volwaardige doelgroepen kunnen worden beschouwd in de werking van de RTC wanneer ze niet meetellen in de berekening van de verdeling van middelen. De Vlor vraagt dan ook om in de berekening van de verdeling van de middelen alle doelgroepen mee te nemen in de verdeelsleutel. Hiervoor zijn er meerdere aangrijpingspunten:

- In de beleidsnota van de minister van Onderwijs en Vorming wordt er aangegeven dat het werkingsgebied van de RTC wordt uitgebreid naar het volwassenenonderwijs.¹
- Uit de beleidsevaluatie van de RTC is gebleken dat 'de beheersovereenkomsten veel duidelijker moeten bepalen in hoeverre cursisten van het volwassenenonderwijs een doelgroep vormen van een RTC. (...) en dat het aantal cursisten ook bepalend moet zijn in de verdeling van de middelen'.²
- De Raad Levenslang en Levensbreed Leren formuleerde in december 2007 in een brief aan de toenmalige minister van Onderwijs en Vorming de vraag om voor het bepalen van de middelen die aan de RTC worden toegekend, ook het aantal regelmatige cursisten of het

¹ Pascal Smet, 'Samen grenzen verleggen voor elk talent'. *Beleidsnota Onderwijs 2009-2014*, p.35

² *Rapport beleidsevaluatie Regionale Technologische Centra, investeringsoperaties in uitrustingsgoederen, samenwerking onderwijs-VDAB* (juni 2010): p.36

aantal deelnemersuren in de technische en beroepsopleidingen van het volwassenenonderwijs in rekening te brengen.

- Ook in het advies over externe certificering in het onderwijs van 25 juni 2009, vroeg de Vlor om een coherent beleid uit te werken voor alle onderwijsniveaus en -vormen.

De Vlor pleit met de opname van het volwassenenonderwijs en het HBO₅ in de berekening van de verdeelsleutel van de middelen niet voor specifieke acties voor deze onderwijsvormen. De raad pleit er wel voor dat alle onderwijsniveaus en -vormen maximaal betrokken worden bij de RTC-acties.

De Vlor vraagt verder om de term 'onderwijsinstellingen' in art.6, §2, 2° van het oorspronkelijke decreet te verduidelijken. Door de toevoeging van de deeltijdse leersystemen in het voorliggende voorontwerp van decreet is het statuut van Syntra Vlaanderen onduidelijk.

6 Geen vergoeding voor externe certificering

Volgens het bestaande decreet op de RTC is het onmogelijk om een vergoeding te vragen aan de door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde onderwijs-, opleidings- of vormingsinstellingen. In **art.6** van het voorontwerp van decreet wordt dit wel mogelijk gemaakt. De gevallen waarin vergoedingen mogen gevraagd worden, zullen bepaald worden in de beheersovereenkomsten.

De Vlor gaat hiermee akkoord maar benadrukt wel dat er in beheersovereenkomsten zeer strikte grenzen dienen getrokken te worden. Door deze wijziging creëert de overheid immers een opening voor het innen van een bijdrage voor externe certificering, waaronder het VCA-attest. Nochtans kregen de RTC door de tweede wijziging van de beheersovereenkomsten bijkomende middelen toegekend voor de organisatie van VCA-examens voor leerlingen uit een aantal studiegebieden van het gewoon voltijds secundair onderwijs, leerlingen uit een aantal rubrieken van het DBSO en leerlingen uit een aantal opleidingen van het BuSO. Er werd expliciet opgenomen dat de RTC hiervoor geen vergoeding mogen vragen aan de studenten, leerlingen, cursisten of ouders.

In lijn van zijn advies over externe certificering van 25 juni 2009 vraagt de Vlor dat de bestaande regeling behouden blijft op basis van twee belangrijke argumenten:

- Lerenden mogen geen bijkomende kosten opgelegd krijgen om externe certificering te behalen tijdens hun opleiding. Dit standpunt is ingegeven door de oververtegenwoordiging van kansengroepen in de opleidingen waarvoor de sectoren externe certificering vragen.
- Omdat de RTC lokale prioriteiten stellen, stelde de Vlor een sterk verschillend beleid vast met betrekking tot de externe certificering. De raad vroeg in bovenvermeld advies naar een coherent Vlaams beleid en dringt er op aan dat de externe certificering op een uniforme manier geregeld wordt voor Vlaanderen.

Van de scholen wordt verwacht dat ze de leerlingen optimaal voorbereiden op het *assessment* van de externe certificering.

7 RTC-netwerk

De Vlor vraagt in lijn met de derde aanbeveling van de beleidsevaluatie van de RTC op korte termijn een verduidelijking van de rol en opdracht van het RTC-netwerk³. Hierbij is vooral nood aan een verheldering van de verhouding tussen RTC-netwerk en de RTC. De Vlor dringt er op aan dat in RTC-netwerk alle betrokken geledingen op een evenwichtige manier vertegenwoordigd zijn. Het gaat dan om onderwijsverstrekkers, publieke opleidingsverstrekkers, sociale partners en RTC.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter

³ *Ibidem*, p.41